BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm005500

Dane szczegółowe

Właściciel:	**emes**
Kraj:	**Rosja Carska**
Okres historyczny:	**brak danych**
Znaleziono:	**mazowieckie**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**złocony**
Sygnowanie:	**JEDICKE**
Wytwórca:	**JEDICKE (Warszawa)**
Średnica:	**25.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●---**
Profil:	**(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł
- tarcza

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2017-07-05 21:30**

Opis guzika btrm005500

Rosyjski guzik liberyjny - polskiej produkcji (herb na tarczy herbowej)
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia dwugłowego orła w koronie umieszczonego na tle gwiazdy orderu św. Jerzego. Poniżej gwiazdy, utworzonej ze stylizowanych promieni rozchodzących się w kształt kwadratu, widoczna jest szarfa oraz kokarda orderu, na kokardzie widoczny jest sam order. Orzeł trzyma w szponach węższą szarfę na której zawieszony jest order św. Anny(?).

Wikipedia.pl - Imperium Rosyjskie
Wikipedia.pl - Order Świętego Andrzeja Apostoła Pierwszego Powołania
Wikipedia.pl - Order Świętego Jerzego (Rosja)
Wikipedia.pl - Order Świętej Anny
Wikipedia.pl - Michał Romanow (1798–1849)
Wikipedia.ru - Список дворянских родов, внесённых в Общий гербовник Российской империи
www.elib.shpl.ru - Общий Гербовник дворянских родов Всероссийской Империи - СПб, 1798-1836
www.gerbovnik.ru - Общий Гербовник дворянских родов Всероссийской Империи - СПб, 1798-1836

Rewers sygnowany: L: IEDICKE P U: LESZNO W WARSZ: - litery PU oznaczają: [na]przeciw ulicy.

Guzik znaleziono w okolicach miejscowości Brańszczyk w województwie mazowieckim.

Przeznaczenie i datowanie
Rosyjski guzik liberyjny z dworu Wielkiego Kniazia Michaiła Pawłowicza z Romanowów (*Великий князь Михаи́л Па́влович Романов - 1798-1849*), pochodzący z lat 1828-49.

Ciekawostki
Orzeł widniejący na guziku jest podobny do orła wzór 1825, który miał opuszczone skrzydła, jedną koronę główną (tutaj są trzy), wydłużoną tarczę herbową (tutaj jest inna tarcza) ze św. Jerzym na koniu (zwróconym na wschód), który walczy ze smokiem. W łapach orła wzór 1825 umieszczono: złoty wieniec laurowy, złotą wstęgę i złote pioruny wraz z płonącym zniczem - tutaj tego nie ma. Wokół samego tułowia orła brakuje również łańcucha orderu św. Andrzeja, co jest zgodne ze wzorem 1825. W 1830 r. wprowadzony kolejny wzór, już z podniesionymi skrzydłami, w związku z tym **guzik może pochodzić z lat 1828-30**, a nie z lat 1828-49, jak jest napisane w pierwszym zdaniu tego opisu.

Order św. Jerzego *(Военный Орден Святого Великомученика и Победоносца Георгия*, czyli *Wojskowy Order św. Męczennika i Zwycięzcy Jerzego*) - carski, rosyjski order wojskowy, jedno z najwyższych rosyjskich odznaczeń, które zostało ustanowione 26 listopada 1769 r. przez carycę Katarzynę II. Michaił Pawłowicz otrzymał ten order (II klasy) 28.07.1828 za wygraną w Bitwie pod Braiłowem (wschodnie Podole) w wojnie rosyjsko-tureckiej. Doszło wówczas do pogromu wojsk polskich dowodzonych przez płk. Sebastiana Machowskiego.

Order św. Anny *(Орден Святой Анны*) - wcielony w 1797 r. przez cara Pawła do systemu orderów carskich o najniższym miejscu w hierarchii. Obecnie jest jednym z orderów domowych panującej niegdyś dynastii Romanowów. Michaił Pawłowicz otrzymał ten order 28.01.1798 r.

Michaił Pawłowicz brał udział w tłumieniu Powstania Listopadowego, a w 1831 r., za przeprowadzenie szturmu na Warszawę, został awansowany do stopnia generała-adiutanta.

Przeznaczenie i datowanie - ogólnie
Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępności, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieniegdzie aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Ciekawostka
Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka

się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

Źródła

- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem na tarczy herbowej
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem bez tarczy herbowej
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem i koroną rangową
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem bez korony rangowej
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z samą koroną rangową
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki w wersji małżeńskiej
- GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988
- Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008
- Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013
- www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Wytwórca: JEDICKE (Warszawa)

Ludwik Teodor Jedicke (1777 - 1837) - wyrobem guzików trudnił sie już w 1816 roku, a być może, że jeszcze wcześniej. Zakład mieścił się w Warszawie. Swoje guziki sygnował on nie tylko nazwiskiem ale i adresem, co przy zmianach miejsca funkcjonowania warsztatu pozwala je nam dokładniej datować. Do najwcześniejszych zalicza sie guziki z adresem "Leszno № 737" które tłoczono nie dłużej jak do 1826 roku. Od 1826 do lipca 1835 fabryka mieściła się na "Leszno № 654". Od 1835 do 1838 roku mieściła się na ul "Senatorskiej № 468". W roku 1838 jego nazwisko pojawiło sie po raz ostatni na guzikach. (L. Jedicke zmarł bowiem w 1837 roku).

Ciekawostka
Litery P: U: występujące niekiedy w sygnaturze tego wytwórcy oznaczają "Przeciw Ulicy", czyli mówiąc dzisiejszym językiem "na przeciw ulicy:".

Źródła

- www.boretti-saga.pl - Ludwik Teodor Jedicke (1777-1837)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-17 14:47**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.12